Kaskisten kaupungin talouden tasapainottaminen

Loppuraportti

3.2.2021

Työn tavoitteet ja aikataulu

- ✓Tilinpäätöksen ylijäämäisyys kolmen vuoden kuluttua, sopeutustavoite vuositasolla 2023: 800 000-1M€
- ✓Työn aikataulu: Väliraportti laaditaan marraskuun puoliväliin mennessä ja loppuraportti tammikuun loppuun.
- ✓Asetettu poliittinen ohjausryhmä 6.10.
- ✓Projektiryhmänä toimii johtoryhmä
- ✓Kaupunginjohtaja toimii yhteyshenkilönä ja vastaa tiedottamisesta

Yleiskuva kaupungin talouden tilanteesta

- ✓Ilman korjaavia toimenpiteitä kaupunki näyttää ajautuvan kriisikuntamenettelyyn noin kuluvan vuosikymmenen puolivälin tienoilla. Koronan myötä jaettu kuntien tuki on hieman parantanut tätä alkuasetelmaa.
- ✓Tilanne kumulatiivisen ylijäämän osalta on edelleen verrattain hyvä, mutta edellisten tilinpäätösten alijäämä todella suuri. Tilanne puoltaa nopeaa reagointia, jolla kumulatiivisen alijäämän aleneminen vähintäänkin hidastuu
- ✓Palvelut euroa/asukas kustannustarkastelulla ovat kauttaaltaan kalliit. Osittain tämä johtuu pienestä asukasmäärästä ja siihen liittyvästä kustannustehottomuudesta, mutta myös pehmeästä taloudenpidosta. Palveluiden resurssointi on valtaosin hieman kuntakentän yleistä tasoa parempaa eikä kaupungilla vaikuttaisi olevan siihen enää varaa
- ✓ Talouden kannalta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden parempi kustannustehokkuus on ratkaisevaa
- ✓Väestökehityksessä, joka vaikuttaa merkittävästi kuntatalouden paineisiin, on huolta herättävää erityisesti työikäisten määrän selvä väheneminen. Tämä voi näkyä työvoimapulana tulevaisuudessa

Kuntakohtaisen painelaskelman perusteet

Painelaskelma:

- ✓ Käsitteellisesti painelaskelma perustuu trendiin ja siihen, että paine saadaan ulos olettaen, että mikään käyttäytymisessä ei muutu. Valtion käyttämä kestävyysvaje on puhdas painelaskelma.
- ✓ VM:n jne. kanssa on kehitetty sopeutettu trendi, jossa otetaan huomioon mennyt kehitys ja tiedossa olevat asiat.
- ✓ **Trendi- tai painelaskelma ei ole ennuste.**

Tausta-aineistot:

- ✓ Kunnan tilinpäätös/tilinpäätösennuste
- ✓ Uusin talousarvio (toimintakate laskettu trendillä 2021→)
- ✓ Kuntaliiton veroennustekehikko vuosille 2019–2023
- ✓ Valtionosuuspäätökset ja kuntaliiton arvio valtionosuuksista 2019–2021
- ✓ Kuntien tilinpäätökset 1997–2019 (Tilastokeskus)
- ✓ Kaupungin talousarvio
- ✓ Tilastokeskuksen uusin väestöennuste
- ✓ Valtionosuusjärjestelmä 2015 (VM, OKM) vaatii siis mallinnuksen, jossa on otettava huomioon väestömuutos – jokaiselle ikäryhmälle tulee oma valtionosuus, voidaan olettaa, että olosuhdetekijät pysyvät nykyisellään (kielisyys, saaristolaisuus jne.)

Laskenta:

- ✓ Kaikissa tulevaisuuteen menevissä arvioissa huomioitu inflaatio-oletus (1,5%) ja toisaalta trendiin perustuvat kertoimet on deflatoitu ennen kertoimen määrittämistä.
- ✓ Toimintakatteen ja verotettavan tulon kehitys lasketaan eur/asukas ja siihen kohdennetun muutoskertoimen perusteella. EI siis suoraan euroihin kohdistaen.
- ✓ Ikääntyminen – kuntakohtainen nettomeno eur/yli 75-vuotias, kuntakohtainen muutos. Jättää huomiotta verotettavan tulon muutoksen eläköitymistilanteessa.
- ✓ Lähtötietona kunnan tilinpäätös/-ennuste 2019
- ✓ Korkokulut ja -tuotot 2019 toteuman mukaan → saadaan laskennalliset korkoprosentit tuleville vuosille
- ✓ Muut rahoituserät kunnan arvion perusteella
- ✓ Poistot 2019 toteuman mukaan saadaan laskennallinen poistoprosentti tuleville vuosille – laskettava käyttöomaisuuden suhdetta kulloisiinkin poistoprosentteihin.
- ✓ Verotulot 2023 veroennustekehikosta, vuodesta 2024 veropohjat muuttuvat historiaan pohjautuvan trendin (eur/as) perusteella
- ✓ Valtionosuudet 2019 päätösten mukaan. 2020 ja 2021 Kuntaliiton arvion perusteella. 2022→ mallinnetun valtionosuusjärjestelmän perusteella
- ✓ Investoinnit kunnan oman arvion perusteella 2021 vuoteen ja tästä eteenpäin historiaan perustuvalla kertoimella (eur/as)
- ✓ Laskennan taustalla pyörivät lainakanta ja investoinnit. Lainakannan ja rahoitusmenojen ja tulojen korkotaso vuoden 2019 korkotaso, ei ole arvioitu korkoherkkyyttä (mikä tekee tilanteen usein kunnalle optimistisemmaksi)

Koronan tuki

- Kaskisten kaupungin sopeutustarve on muuttunut erityisesti korona-kompensaation vuoksi – Kaskinen on saanut 2020 tukea 244.000 euroa verorahoituksen vähenemistä enemmän.
- Tämä on muuttanut myös sopeutustarvetta, mutta ei ole poistanut sitä.

Kaskinen	193	**euroa/as**	1,06	**Veroprosenttiyksikköä**	
	joulu.19	**tammi.21**		**2020**	**Muutos-%**
Tulovero	5 040	4 907	*Tuloveron alenema*	-133	-2,6 %
Yhteisövero	708	643	*Yhteisöveron alenema*	-65	-9,1 %
Kiinteistövero	745	675	*Kiinteistöveron alenema*	-70	-9,4 %
Yhteensä	**6 493**	**6 226**	**Verotulojen alenema**	**-267**	-4,1 %
			Verokompensaatio	**35**	**(Päätetty, peritään takaisin 2021)**
			Yhteisöveron jako	171	**(Kesäkuun LTA)**
			Vossien lisäys	177	**(Kesäkuun LTA)**
			Vossien lisäys	97	**(Lokakuun LTA)**
			Testauskustannukset	49	**(Lokakuun LTA)**
			Kikyn jääminen	-18	**Budjettiriihi**
			Kompensaatioarvio	**511**	
		Ennen menojen muutosta		244	

Painelaskelma uusilla verotuloennusteilla 01/ 2021

Kaskinen	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**
Tulovero	4 703	4 692	4 788	4 837	4 971	4 745	4 907	5 032	5 058	5 194	5 316
Yhteisöve	868	892	954	1 205	1 082	749	815	981	869	835	864
Kiinteistö	560	608	600	596	610	866	675	766	737	737	737

Nousut	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**
Tulovero		-0,2 %	2,0 %	1,0 %	2,8 %	-4,6 %	3,4 %	2,5 %	0,5 %	2,7 %	2,4 %
Yhteisövero		2,8 %	7,0 %	26,2 %	-10,2 %	-30,8 %	8,8 %	20,4 %	-11,4 %	-3,8 %	3,5 %
Kiinteistövero		8,6 %	-1,4 %	-0,6 %	2,4 %	42,0 %	-22,1 %	13,5 %	-3,7 %	0,0 %	0,0 %

Kaskinen	Trendi: 2015-2020							
	TP 2018	TP 2019	Tpe 2020	2021	2022	2023	2024	2025
Asukasluku	1 262	1 246	1 232	1 221	1 209	1 200	1 192	1 184
Verotettava tulo	22 591	21 568	22 308	22 875	22 992	23 612	24 167	24 344
Veroprosentti	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00
Toimintakate	-8 310	-8 653	-8 563	-8 793	-9 118	-9 518	-9 941	-10 379
Muutos 1000 e	-108	-343	90	-230	-325	-400	-423	-438
Muutos %:ia	1,31 %	4,13 %	-1,04 %	2,68 %	3,70 %	4,39 %	4,44 %	4,41 %
Verorahoitus	8 574	8 192	9 161	9 168	9 163	9 409	9 687	9 855
Verorahoituksen muutos 1000 e		-382	969	7	-5	247	278	168
Käyttökate	**264**	**-461**	**598**	**375**	**44**	**-109**	**-254**	**-524**
Rahoitustuotot ja -kulut	-33	-44	-47	-54	-60	-68	-78	-90
Vuosikate	**231**	**-505**	**551**	**321**	**-15**	**-177**	**-331**	**-614**
Poistot	1 625	955	833	842	830	800	781	763
Ylijäämä/alijäämä	**-1 394**	**-1 460**	**-281**	**-521**	**-845**	**-977**	**-1 113**	**-1 376**
Kumulatiivinen ylij/alij.	**6 080**	**5 732**	**5 451**	**4 930**	**4 085**	**3 108**	**1 995**	**619**
Kumulatiivinen ylij/alij./as	**4 818**	**4 600**	**4 424**	**4 038**	**3 379**	**2 590**	**1 674**	**523**
Nettoinvestoinnit	**-434**	**499**	**1 010**	**605**	**265**	**430**	**427**	**424**
Lainakanta 1000 eur	4 039	4 882	5 668	6 279	6 887	7 821	8 854	10 209
Lainakanta eur/as	3 200	3 918	4 601	5 143	5 697	6 517	7 428	8 622

Kaskinen – paine soten toteutuessa

	Kaskinen		Trendi:	2015-2020				
	TP 2018	TP 2019	Tpe 2020	2021	2022	2023	2024	2025
Asukasluku	1 262	1 246	1 232	1 221	1 209	1 200	1 192	1 184
Verotettava tulo	22 591	21 568	22 308	22 875	22 992	23 612	24 167	24 344
Veroprosentti	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00	8,74	8,74	8,74
Toimintakate	-8 310	-8 653	-8 563	-8 793	-9 118	-2 370	-2 404	-2 438
Muutos 1000 e	-108	-343	90	-230	-325	6 749	-34	-35
Muutos %:ia	1,31 %	4,13 %	-1,04 %	2,68 %	3,70 %	-74,01 %	1,44 %	1,44 %
Verorahoitus	8 574	8 192	9 161	9 168	9 163	2 421	2 514	2 562
Verorahoituksen muutos 1000 e		-382	969	7	-5	-6 742	93	48
Käyttökate	264	-461	598	375	44	52	110	124
Rahoitustuotot ja -kulut	-33	-44	-47	-54	-60	-67	-74	-81
Vuosikate	231	-505	551	321	-15	-15	36	43
Poistot	1 625	955	833	842	830	800	781	763
Ylijäämä/alijäämä	-1 394	-1 460	-281	-521	-845	-816	-745	-720
Kumulatiivinen ylij/alij.	6 080	5 732	5 451	4 930	4 085	3 269	2 524	1 805
Kumulatiivinen ylij/alij./as	4 818	4 600	4 424	4 038	3 379	2 724	2 118	1 524
Nettoinvestoinnit	-434	499	1 010	605	265	430	427	424
Lainakanta 1000 eur	4 039	4 882	5 668	6 279	6 887	7 660	8 325	9 023
Lainakanta eur/as	3 200	3 918	4 601	5 143	5 697	6 383	6 984	7 621

Väestö

	Kaskinen
Asukasluku 2019 31.12	1 246
Asukasluku 2020M12*	1 278
Muutos kpl	31
Muutos %	2,49 %
Sijoitus (1=paras)	3

2019	Q1	Q2	Q3	Q4	Summa
Luonnollinen väestönlisäys	-7	-6	-3	-3	-19
Kuntien välinen nettomuutto	2	5	-6	-5	-4
Nettomaahanmuutto	4	-1	0	4	7
Summa	-1	-2	-9	-4	-16

Ennakollinen 2020	Q1	Q2	Q3	Q4	Summa
Luonnollinen väestönlisäys	1	-5	2	-4	-6
Kuntien välinen nettomuutto	7	3	-2	-1	7
Nettomaahanmuutto	18	4	3	6	31
Summa	26	2	3	1	32

Kaskinen	2010	2015	2019	2025	2030	2040	2010-19	2010-19/v	2010-19	2010-19/v	2019-25	2019-25/v	2019-25	2019-25/v
Asukasluku	1 429	1 285	1 246	1 184	1 146	1 062	-183	-20	-12,8 %	-1,4 %	-62	-9	-5,0 %	-0,7 %
0-5 päivähoito	57	45	53	38	34	32	-4	-0	-7,0 %	-0,8 %	-15	-2	-28,3 %	-4,0 %
6 esiopetus	13	10	5	7	6	6	-8	-1	-61,5 %	-6,8 %	2	0	40,0 %	5,7 %
7-12 alakoulu	65	54	55	49	40	34	-10	-1	-15,4 %	-1,7 %	-6	-1	-10,9 %	-1,6 %
13-15 yläkoulu	41	37	31	26	28	18	-10	-1	-24,4 %	-2,7 %	-5	-1	-16,1 %	-2,3 %
16-18 lukio/toinen aste	43	26	25	21	17	15	-18	-2	-41,9 %	-4,7 %	-4	-1	-16,0 %	-2,3 %
19-23 nuoret työikäiset ja op	69	35	24	20	19	15	-45	-5	-65,2 %	-7,2 %	-4	-1	-16,7 %	-2,4 %
24-64 työssäkäyvät	792	635	532	463	421	393	-260	-29	-32,8 %	-3,6 %	-69	-10	-13,0 %	-1,9 %
65-74 eläkkeelle siirtyneet	216	278	319	277	229	194	103	11	47,7 %	5,3 %	-42	-6	-13,2 %	-1,9 %
75-84 eläkkeellä olevat	96	121	165	223	263	206	69	8	71,9 %	8,0 %	58	8	35,2 %	5,0 %
85... ikääntyneet	37	44	37	60	89	149	0	0	0,0 %	0,0 %	23	3	62,2 %	8,9 %
Huoltosuhde	**2010**	**2015**	**2019**	**2025**	**2030**	**2040**	**2010-19**	**2010-19/v**	**2010-19**	**2010-19/v**	**2019-25**	**2019-25/v**	**2019-25**	**2019-25/v**
Kaskinen	58,1	84,6	114,5	134,9	150,8	151,1	56	6	97,1 %	10,8 %	20	3	17,9 %	2,6 %
Verrokit	71,2	83,2	95,1	112,2	120,9	121,5	24	3	33,6 %	3,7 %	17	2	18,0 %	2,6 %
Koko maa	64,3	74,5	82,2	90,7	95,8	99,0	18	2	27,8 %	3,1 %	8	1	10,3 %	1,5 %
Mediaani-ikä	**2010**	**2015**	**2019**	**2025**	**2030**	**2040**	**2010-19**	**2010-19/v**	**2010-19**	**2010-19/v**	**2019-25**	**2019-25/v**	**2019-25**	**2019-25/v**
Kaskinen	54,0	58,0	60,0	63,0	65,0	65,0	6	1	11,1 %	1,2 %	3	0	5,0 %	0,7 %
Verrokit ka	50,9	53,2	55,0	57,3	58,6	59,1	4	0	8,1 %	0,9 %	2	0	4,2 %	0,6 %
Koko maa ka	46,0	47,9	49,7	51,6	53,0	54,2	4	0	8,0 %	0,9 %	2	0	4,0 %	0,6 %

Perlacon Oy 2020	Asl.	2020M12*	1 278

Kuukausikohtainen muutos

	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
Kaskinen 2019	0,0 %	0,1 %	-0,1 %	-0,3 %	0,3 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,5 %	-0,4 %	0,6 %
Kaskinen 2020	0,3 %	0,5 %	1,2 %	0,1 %	0,3 %	-0,2 %	0,5 %	-0,1 %	-0,2 %	0,2 %	-0,2 %	0,1 %

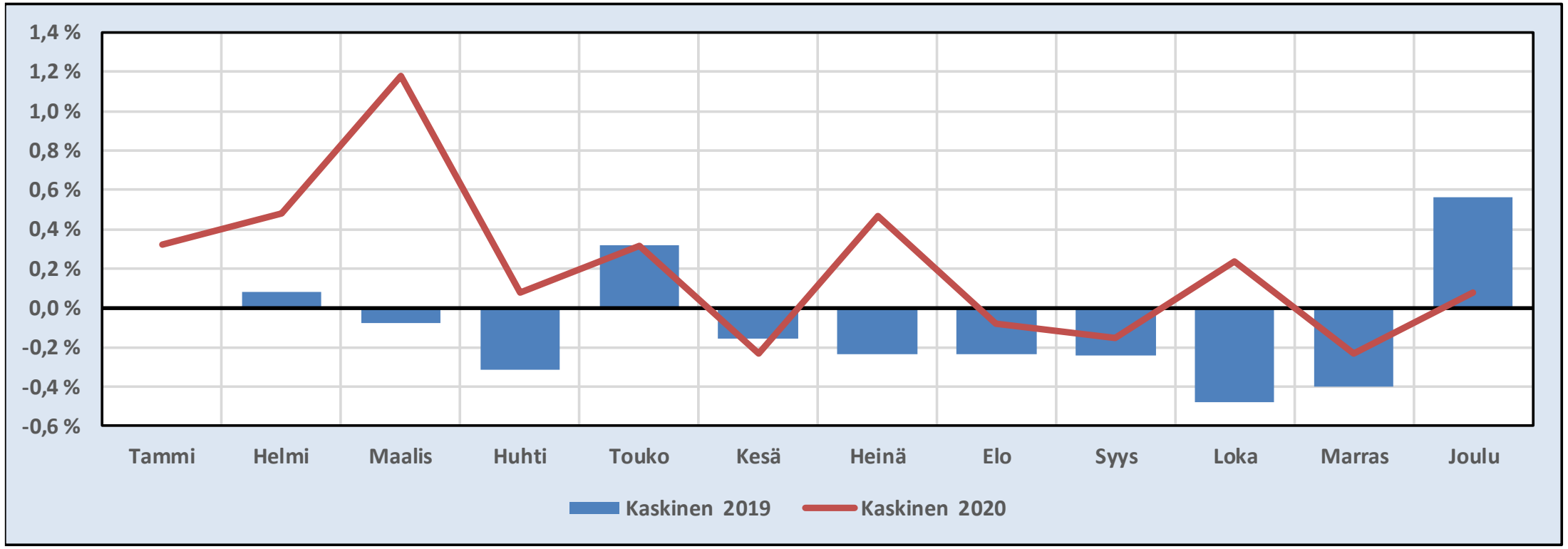

Mistä asukasluvun muutos koostuu?

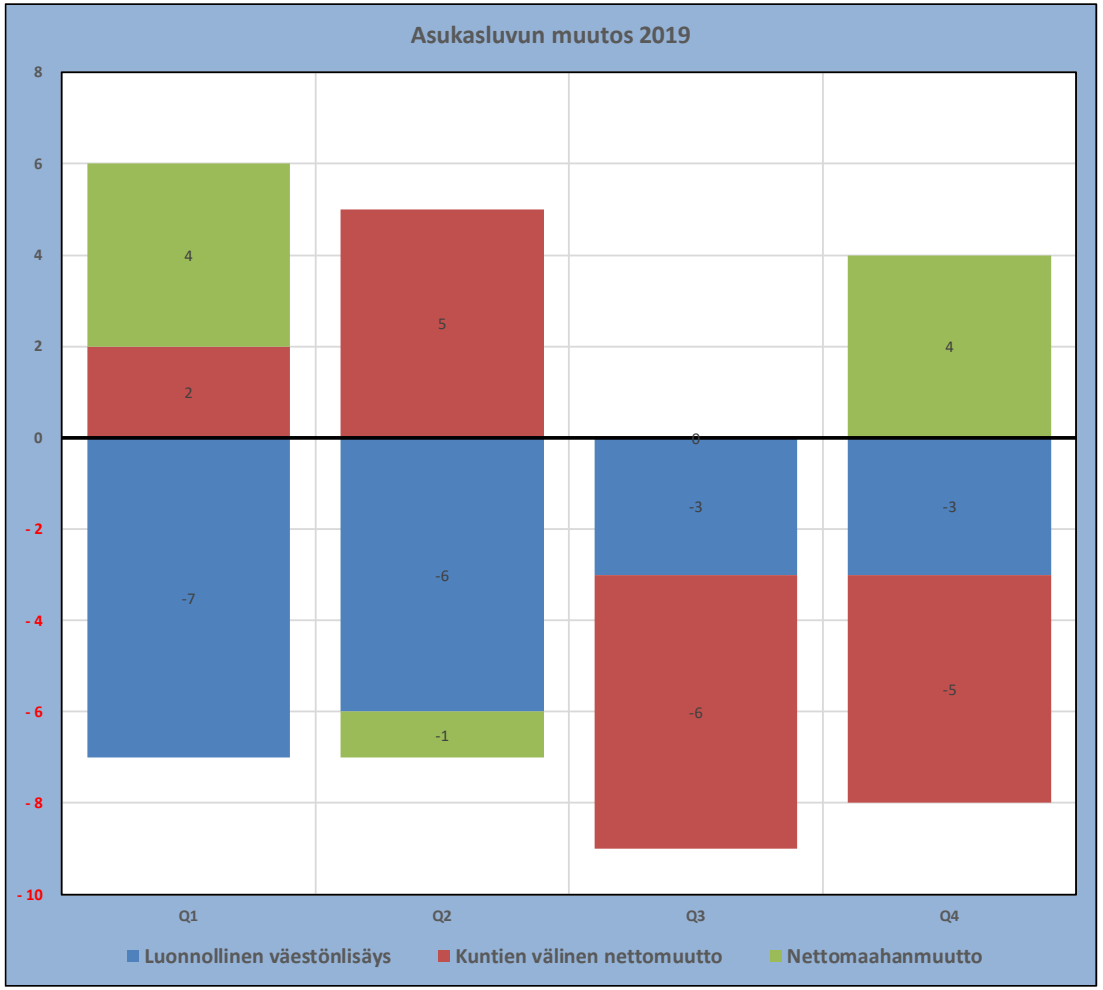

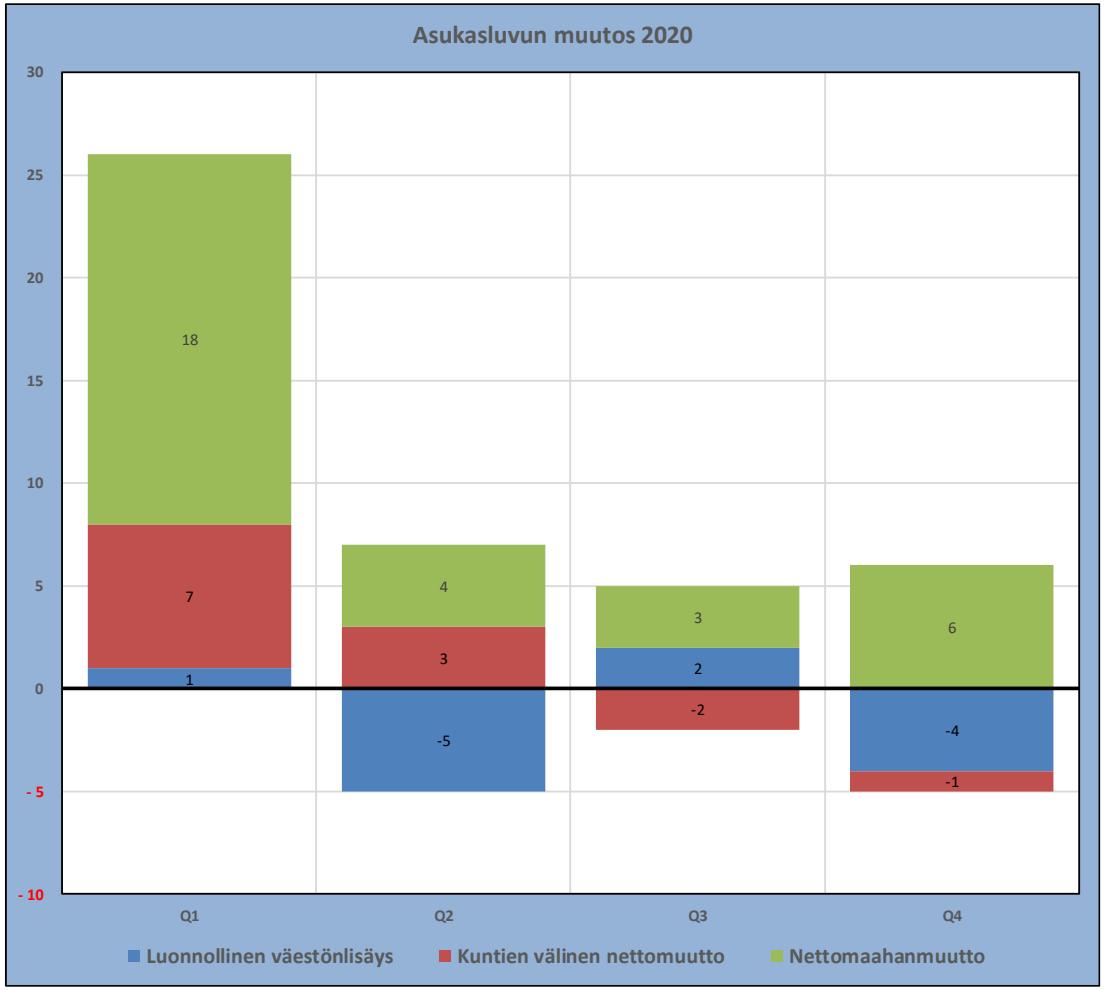

Selvityksen toteuttaminen ja yleiset havainnot

Selvityksen toteuttaminen ja painopisteiden valinta

- ✓Selvitys on toteutettu yhdessä kaupungin viranhaltijoiden ja ohjausryhmän kanssa ja esitetty säästöpotentiaali perustuu yhteiseen arviointiin.
- ✓Tasapainottamisen tavoite Kaskisten kaupungin kohdalla suhteessa toimintakatteeseen on huomattavan suuri, noin 10%.
- ✓Lähtötilanneanalyysin perusteella merkittävä tehostamispotentiaali liittyy erityisesti perusturvan palveluihin ja niiden merkitys säästökeinona painottuu myös loppuraportissa. Edellä mainitusta syystä johtuen perusturvaa koskien on laadittu myös liitteenä oleva erillinen kattava selvitys perusteineen.
- ✓Tehostamistarpeen suuren mittakaavan vuoksi kaupungin tulisi painottaa keinoina rakenteellisia muutoksia ja uudelleenajattelua. Vaikka viranhaltijaorganisaatio on vertailussa osittain tehoton, on sen merkittävä tehostaminen vaikeaa pienen mittakaavan vuoksi.

Yleisiä havaintoja

- ✓Kaupungissa on pyritty toteuttamaan viime vuosina henkilöstösäästöjä, mutta näiden teho on jäänyt vaillinaiseksi ja siirtynyt osittain henkilöstöresurssin ostopalveluiden kuluihin.
- ✓Asiakasmaksujen laskuttamisessa ja laskujen perusteissa näyttäisi olevan ongelmia ainakin varhaiskasvatuksessa, teknisessä toimessa ja vesihuollossa.
- ✓Ulkoisten palveluiden ostoja (ml. työvoimaresurssi) on tehty suunnittelemattomasti ja usein ”hätäratkaisuina”. Osa näistä ostoista on mahdollisesti kaupungin kannalta kalliita ja epätarkoituksenmukaisia
- ✓Osaa merkittävimmistä hankinnoista ei ole kilpailutettu pitkään aikaan.

Konserniyhtiöt

Kaskisten konserni

Kaskinen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Toimintatuotot 1000 €	2 729	2 464	2 572	2 617	3 180	3 068
Toimintamenot 1000 €	9 755	10 160	10 970	10 819	11 490	11 721
Toimintakate 1000 €	**-7 026**	**-7 696**	**-8 398**	**-8 202**	**-8 310**	**-8 653**
Kunnallisvero 1000 €	4 702	4 692	4 788	4 837	4 970	4 745
Yhteisövero 1000 €	868	892	954	1 205	1 082	749
Kiinteistövero1000 €	560	608	600	596	610	866
Muut verotulot 1000 €	0	0	0	0	0	0
Verotulot yhteensä 1000 €	**6 130**	**6 192**	**6 342**	**6 638**	**6 662**	**6 360**
Valtionosuudet 1000 €	**1 524**	**1 494**	**1 825**	**2 217**	**1 912**	**1 832**
Rahoitustulot ja -menot netto 1000 €	**-23**	**-33**	**17**	**-36**	**-33**	**-44**
Vuosikate 1000 €	**605**	**-43**	**-214**	**617**	**231**	**-505**
Poistot 1000 €	883	902	875	855	1 625	955
Satunnaiset tuotot 1000 €	36	0	6	0	0	0
Satunnaiset kulut 1000 €	0	0	0	0	0	0
Tuloslaskelman tulos 1000 €	**-242**	**-945**	**-1 083**	**-238**	**-1 394**	**-1 460**
Poistoerojen muutos 1000 €	0	0	0	0	0	0
Varausten muutos 1000 €	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos 1000 €	0	0	0	0	0	0
Ali/ylijäämä 1000 €	**-242**	**-945**	**-1 083**	**-238**	**-1 394**	**-1 460**
Kumulat. edell. tilik. ja kuluvan tilikauden jäämät 1000 €	**9 740**	**8 795**	**7 711**	**7 474**	**6 080**	**5 732**
Asukasluku	1 324	1 285	1 296	1 274	1 262	1 246
Verotettava tulo (laskennallisesti)	22 390	22 343	22 270	21 986	22 591	21 568
Veroprosentti	21,00	21,00	21,50	22,00	22,00	22,00

Kaskinen					
Konsernin tuloslaskelma 1000 e	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Toimintatulot	3 860	4 084	4 118	4 865	7 441
Toimintamenot	11 248	12 213	11 886	12 922	16 081
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	0	0	0	0	0
Toimintakate	**-7 388**	**-8 129**	**-7 768**	**-8 057**	**-8 640**
Verotulot	6 193	6 342	6 638	6 663	6 360
Valtionosuudet	1 494	1 825	2 217	1 913	1 832
Rahoitustuotot ja -kulut	**-46**	**-46**	**-53**	**-54**	**-74**
Korkotulot	5	2	1	2	1
Muut rahoitustulot	8	7	14	8	6
Korkomenot	58	52	58	57	75
Muut rahoitusmenot	1	3	10	7	6
Vuosikate	**253**	**-8**	**1 034**	**465**	**-522**
Poistot ja arvonalentumiset	1 105	1 163	1 111	1 940	1 397
Suunnitelman mukaiset poistot	1 105	1 163	1 111	1 255	1 397
Tilikauden tulos	**-858**	**-1 165**	**-77**	**-1 475**	**-1 922**
Tilinpäätössiirrot	39	63	21	-8	15 026
Vähemmistöosuudet yms.	-28	0	0	0	0
Tilikauden ali/ylijäämä	**-847**	**-1 148**	**-103**	**-1 501**	**-1 951**
Asukasluku	**1 285**	**1 296**	**1 274**	**1 262**	**1 246**

- Kaskisten konserniyhtiöt eivät ole rahoittaneet yhteenlaskettuna peruskaupunkia viimeisen viiden vuoden aikana
- Hallinnon on päätettävä, kuinka konsernia lähestytään – tällaisenaan konserniyhtiöt vaarantavat emon toiminnan.
- Kaupunki ei voi tehdä päätöksiään konserniyhtiöiden ehdoilla. Yhtiö ei ole itsetarkoitus, mutta sen toiminta-ajatuksena on oltava sama, kuin miksi yhtiöt perustetaan – tuottamaan omistajalle voittoa.

FCG

Kaskisten yhtiöt (konserni)

Kaskisten Satama Oy				
	2016	2017	2018	2019
Tuloslaskelma				
Liikevaihto	1 441 107	1 505 063	1 740 188	1 709 017
Tilikauden voitto	138 636	191 752	67 992	110 632
Tase				
	2016	2017	2018	2019
Rahat ja pankkisaamiset	340 102	231 714	0	0
Oma pääoma	401 861	593 613	661 604	772 236
Lainat rahalaitoksilta	0	500 000	502 863	510 039
Vieras pääoma	56 772	638 005	677 693	590 818

Kiinteistöt				
	2016	2017	2018	2019
Tuloslaskelma				
Liikevaihto	0	0	0	0
Tilikauden voitto	-1 872	-950	-3 073	-4 925
Tase				
	2016	2017	2018	2019
Rahat ja pankkisaamiset	142 696	141 668	137 931	133 007
Oma pääoma	141 954	141 004	137 931	133 007
Lainat rahalaitoksilta				
Vieras pääoma				

Kaikki yhteensä				
	2016	2017	2018	2019
Tuloslaskelma				
Liikevaihto	2 525 114	2 585 450	2 815 959	2 944 089
Tilikauden voitto	56 676	190 798	-35 565	-417 376
Tase				
	2016	2017	2018	2019
Rahat ja pankkisaamiset	947 832	953 196	434 745	432 968
Oma pääoma	997 572	1 188 369	1 155 959	2 352 285
Lainat rahalaitoksilta	875 000	1 425 000	1 301 076	1 657 667
Vieras pääoma	1 974 467	2 566 730	2 578 203	2 685 122

Energia				
	2016	2017	2018	2019
Tuloslaskelma				
Liikevaihto	1 084 007	1 080 387	1 075 771	1 164 432
Tilikauden voitto	-80 088	-4	-100 484	-461 313
Tase				
	2016	2017	2018	2019
Rahat ja pankkisaamiset	465 034	579 814	296 814	299 509
Oma pääoma	453 757	453 752	356 424	416 476
Lainat rahalaitoksilta	875 000	925 000	798 213	1 053 628
Vieras pääoma	1 917 695	1 928 725	1 900 510	1 987 928

Kaskisten Syväsatama Oy				
	2016	2017	2018	2019
Tuloslaskelma				
Liikevaihto (tuotot)				70 640
Tilikauden voitto				-61 770
Tase				
				2019
Rahat ja pankkisaamiset				452
Oma pääoma				1 030 566
Lainat rahalaitoksilta				94 000
Vieras pääoma				106 376

- Yhtiöistä Satama on ollut 2019 kannattava ja peruskaupunkia rahoittavia, muita pitää rahoittaa kaupungin toimin.
- Vuonna 2020 myös Energia on tehnyt tulosta.
- Kiinteistöt ja Syväsatama Oy ovat tappiollisia ja kuluttavat peruskaupungin varoja.
- Yhtiöiden toiminnan on oltava kaupungin toiminnan kannalta joko toiminnallisesti tarpeellista tai taloudellisesti tuottavaa (osinko). Jos kaupunki takaa tai myöntää lainaa, niistä on saatava korvaus: joko korkotulo tai takausprovisio.
- Yhtiöiden hallinnon on vastattava ”corporate governance” ja ”good governance” –periaatteita: merkitystä ei ole itse yhtiöissä ja niiden hallinnossa.
- Kaupungin on järkevä yhdistää ja lakkauttaa tappiollisia yhtiöitä – toisaalta tässä taloudellisessa tilanteessa kannattavien yhtiöiden realisointi on harkittava.
- Suositellaan Kaskisten Veden (taseyksikkö) ja Energian (osakeyhtiö) fuusioimista. Järjestelystä saadaan myös toiminnallinen hyöty.
- Jäljelle jäävät yhtiöt miehitetään osaamisen perusteella, omistajan on otettava muu kuin poliittinen tarkoituksenmukaisuus.

Muutokset taloudellisesta näkökulmasta

Kaskisten Kiinteistöt Oy:n lakkauttaminen:

- Ehdotamme Kiinteistöt Oy:lle kaavailun rakentamistehtävän järjestämistä markkinaehtoisesti yksityisen kumppanin kanssa
- Tulosvaikutus konsernitasolla + 5000e/vuosi
- Kertavaikutus emokaupungin rahoitusasemaan n. + 130 000 euroa
- Investointeja vähentävä budjettivaikutus vuonna 2021 – 250 000 euroa.

Kaskisten Energian ja Vesihuolto –taseyksikön yhdistäminen yhdeksi yhtiöksi:

- Hallinnon, tukipalveluiden ja talouden tehostuminen: Vaikutus vuositasolla n.10 000e
- Päivystyksen yhdistäminen: Vaikutus vuositasolla 25 000 euroa.
- Kaskisten syväsataman osalta tulisi arvioida mahdollinen myyntipotentiaali tai vähimmillään varmistaa yhtiön positiivinen tuloksentekokyky

Perusturva

Keskeiset esille nousseet teemat

- Palveluohjaus ja se kriteerit
  - avoterveydenhuolto
  - tehostettu palveluasuminen
- Ikäihmisten hoidossa painopisteen siirtäminen kotihoitoon
- Systemaattinen palvelutarpeen kartoitus ja mittaaminen
- Kevyemmän palveluasumisen tarve tulevaisuudessa
- Toiminnan läpinäkyvyyden sekä palvelualojen ja moniammatillisen yhteistyön parantaminen
- Yhdenmukainen ja tavoitteellinen johtaminen
- Kustannusten hallinta
  - kohonneet hankintakustannukset
  - laskujen tilintarkastustarpeet
  - ostopalvelusopimusten läpikäynnin tarve
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen
- Investointitarpeet

Iäkkäiden asumispalvelut

- Sosiaali- ja terveydenhuollon painotus raskaisiin ja kalliisiin erikoissairaanhoidon palveluihin ja laitospalveluihin on suuri haaste, johon tulisi pyrkiä vastaamaan siirtymällä varhaisen tuen palveluihin.
- Perustason palvelujen tulee ottaa huomioon koko elämän kaari ja väestön voimakas ikääntyminen edellyttää toimintamalleja, jotka ylläpitävät ihmisen toimintakykyä mahdollisimman pitkään.
- Kustannusten nousu tulee pyrkiä hillitsemään esimerkiksi palveluita integroimalla ja yhteistyössä tehtävien palvelujen kehittämisellä.
- Toimiva kotihoito koostuu kolmesta peruspilarista:
  - kotihoitoa on tarvittaessa oltava saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina ja jokaisena viikonpäivänä
  - työn tulee olla kuntouttavaa ja siinä on hyödynnettävä kuntouttavia toimintamalleja, esimerkiksi koti- ja etäkuntoutusta
  - äkillisiä ja kiireellisiä tilanteita varten tulee olla määriteltynä akuuttitilanteiden toimintamalli, esimerkiksi lääketieteellisten palvelujen ja konsultaation mahdollisuus
- **Valtakunnallisena tavoitteena** on, että iäkkäiden tarvitsemat palvelut järjestetään ensisijaisesti asiakkaan kotiin tai siten, että ne ovat kotoa käsin saavutettavissa

Lähde: Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus 2020-2022. Ohjelma ja hankeopas. STM 2020/ Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi. STM 2013/ Muuttuvat vanhuspalvelut - Ikääntyminen – THL

Ikääntyneiden palvelut

Palvelu	Valtakunnallinen suositus	Kaskisten tavoite	Tilanne Kaskisissa 2019	Toteuma
Ympärivuorokautinen palveluasuminen, 75 vuotta täyttäneet	6 - 7 %	Ei ole määritelty	11,4 %	Ei toteudu
Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus	91 - 92 %	Ei ole määritelty	88,6 %	Ei toteudu
Säännöllinen kotihoito	13 – 14 %	Ei ole määritelty	5,94 % (10/2020 = 12 hlöä)	Ei toteudu
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä	5 % *(ei suositus)*	Ei ole määritelty	5,0 % (11/2020 = 14 hlöä)	Toteutuu

Lähde: Sotkanet/ Haastattelut / Omais- ja perhehoidon kehitys vuosina 2015-2018/ Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi STM 2013.

Säästöesitykset

SÄÄSTÖESITYKSET

1. Vanhustenhuollon painopisteen siirtäminen kotihoitoon/ vanhuksille tarjotaan palveluntarpeen mukainen hoitopaikka
2. Suun terveydenhuollon ulkoistus
3. Sairauspoissaolojen vähentäminen **organisaatiotasolla**

Kustannusten hillintäpotentiaali vuosina 2021-2023 → n. 760 000 €

1. Iäkkäiden asumispalvelut

Tavoite:

- Vanhustenhuollon painopisteen siirtäminen kotihoitoon
- Suoritettu väestöennusteen (> 75 vuotiaat) mukainen laskenta
- Vanhuksille tarjotaan palveluntarpeen mukainen hoitopaikka olemassa olevasta palveluvalikoimasta
- Pyritään hillitsemään ympärivuorokautisen palveluasumisen kustannuksia

Keinot:

- Palvelutarpeen arviointi tehdään standardoidulla mittarilla ohjeen mukaisesti ja palveluohjauksen kriteeristö laadittava ja/tai tarkennettava
- Mariakodissa asuville asiakkaille tehdään RAI-arvio palvelutarpeen selvittämiseksi ja palvelutarpeessa tapahtuvien muutosten seurannan tueksi
- Asiakkaat sijoitetaan palvelutarpeen mukaisesti joko kotihoidon asiakkaiksi tai tehostettuun palveluasumiseen tavoitteena siirtää ikäihmisten hoidon painopistettä kotihoitoon
- Määritellään tavoitteet ja perustelut ikäihmisten asumispalveluille
- Mariakodista vapautuva henkilöresurssi hyödynnetään osittain kotihoidon lisääntyneen asiakasmäärän hoitamiseen
- Huomioidaan Mariakodista vapautuva henkilöstöresurssi sekä työnkuvien tarkentamisen tarve ei-hoidollisten töiden siirryttyä kotihoidon lähihoitajilta Kas-Service:lle sekä öisen varallaolomuutoksen myötä

Säästö n. 400 000 €

→ **123 831 €** vuonna 2021

→ **136 618 €** vuonna 2022

→ **140 288 €** vuonna 2023

Ikääntyneiden palveluasumisen optimointi

	Vuosikohtainen välitavoite	Tehostetussa palvelussa asuvat yli 75-vuotiaat (%)	Vuosikohtainen tavoite (%-yks.)	Väestöennuste yli 75 -vuotiaat (hlöä)	Tehostetussa palvelussa asuvat yli 75-vuotiaat (hlöä)	Ero suositus vs tilanne (hlöä)	Tehostetun palveluasumisen hoitopäivän kuntalaskutushinta*	Tehostettu palveluasuminen vuosikustannus / asukas (€)	Painotettu kotihoidon hoitopäivähinta (€)	Kustannus kotihoidosta €/hlö/vuosi (á 39 €/hlö/vrk)	Vuosikustannuksen erotus/hlö (€)	Kustannusten hillitsemisen potentiaali kun päästään lopulliseen tavoitteeseen
Tavoite 2021	9,8 %	11,4 %	-1,6 %	228	26	4	132 €	48 180 €	39 €	14 235 €	33 945 €	**123 831 €**
Tavoite 2022	8,1 %	9,8 %	-1,7 %	241	24	4	132 €	48 180 €	39 €	14 235 €	33 945 €	**136 618 €**
Tavoite 2023	6,5 %	8,1 %	-1,6 %	252	21	4	132 €	48 180 €	39 €	14 235 €	33 945 €	**140 288 €**
Tavoite 2024	6,5 %	6,5 %	0,0 %	252	16	0	132 €	48 180 €	39 €	14 235 €	33 945 €	**0 €**
Yhteensä 2021 - 2024												**400 738 €**

- Mikäli valtakunnalliseen ympärivuorokautisen palveluasumisen painopistetavoitteeseen päästään vuoteen 2024 mennessä, ovat kustannusten hillitsemisestä syntyvät säästöt **400 738 €**
- Laskennan oletuksena on, että osa asukkaista siirtyy kotihoitoon tai väestöennustetta suurempia uusia asukkaita ei tule ennen kuin ko. %-osuus on saavutettu
- Laskentakaava osoittaa
  - ympärivuorokautisen palveluasumisen prosentuaalisen suosituksen mukaisen asukasmäärän
  - säästön, joka saadaan mikäli olisi mahdollista siirtää osa tehostetussa palveluasukkaat kotihoidon piiriin valtakunnallisen suositusosuuden mukaisesti
  - asiakasmäärätarpeen vähentämisen vuosittaisen potentiaalin kun nykytilanteesta pyritään siirtymään suosituksen mukaiseen tilanteeseen osuudella 1,63% / vuosi.
- Mikäli eroa suositukseen ei pidetä minimissä, tarvitaan uusia tehostetun palvelun hoitopaikkoja yli 75-vuotiaiden ikäryhmän kasvaessa.
- Saneeraus- tai uudisrakennussuunnittelussa tulee huomioida toimitilojen mitoitus väestöennusteeseen liittyen.

Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11 olleet 75 vuotta täyttäneet
KASKINEN

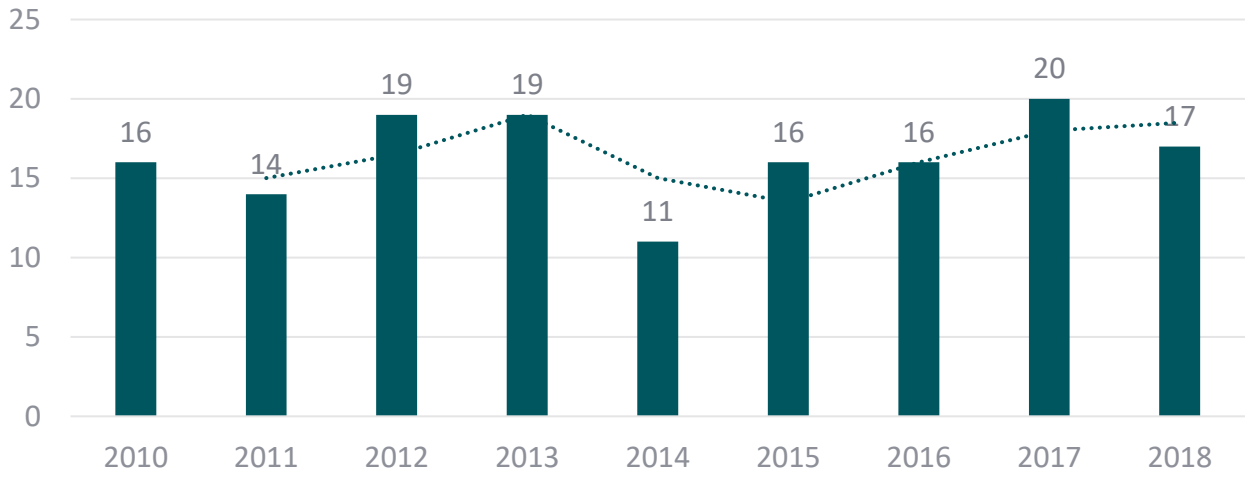

Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet pitkäaikaisasiakkaat 31.12.
KASKINEN

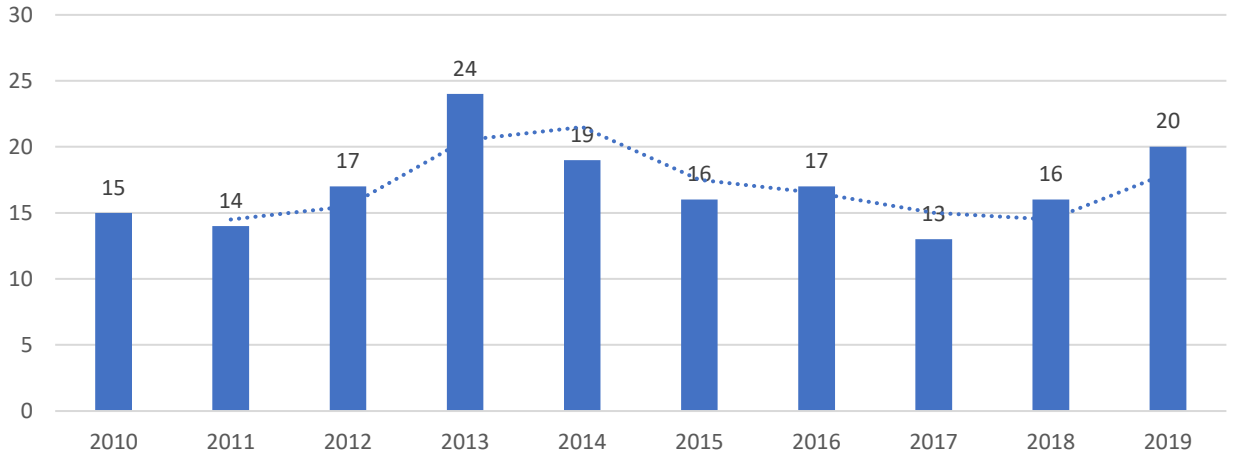

Lähde: Sotkanet

- Ajankohtaiset tarpeet:
  - Löytää keinot tehostetun palvelun asiakkaiden sijoittelulle huomioiden
    - elinkaarivaihe
    - palvelutarpeen arviointi ja hoitoon ohjaus mitatun tiedon pohjalta
    - kotona pärjäävien siirtäminen kotiin kotihoidon turvin
  - Sopeuttaa hoitopaikat ja tukea kotona asumista
    - asennetyöskentely tarpeen sekä väestön että perusturvassa toimivien parissa
  - Henkilöresurssin suunnittelu kotihoidossa ja palveluasumisessa huomioiden muuttunut tilanne
    - Kotihoidossa mahdollinen palvelutarpeen muutos: ilta- ja yökäyntien mahdollinen nousu
  - Mariakodin toimitilojen suunnittelun yhteydessä pohdittava toimitilojen uudistamisen myötä toteutettavissa olevat palvelurakennemuutokset, mm.
    - ympärivuorokautinen hoito
    - tavallinen palveluasuminen
    - välimuotoiset palvelut
    - perhehoito

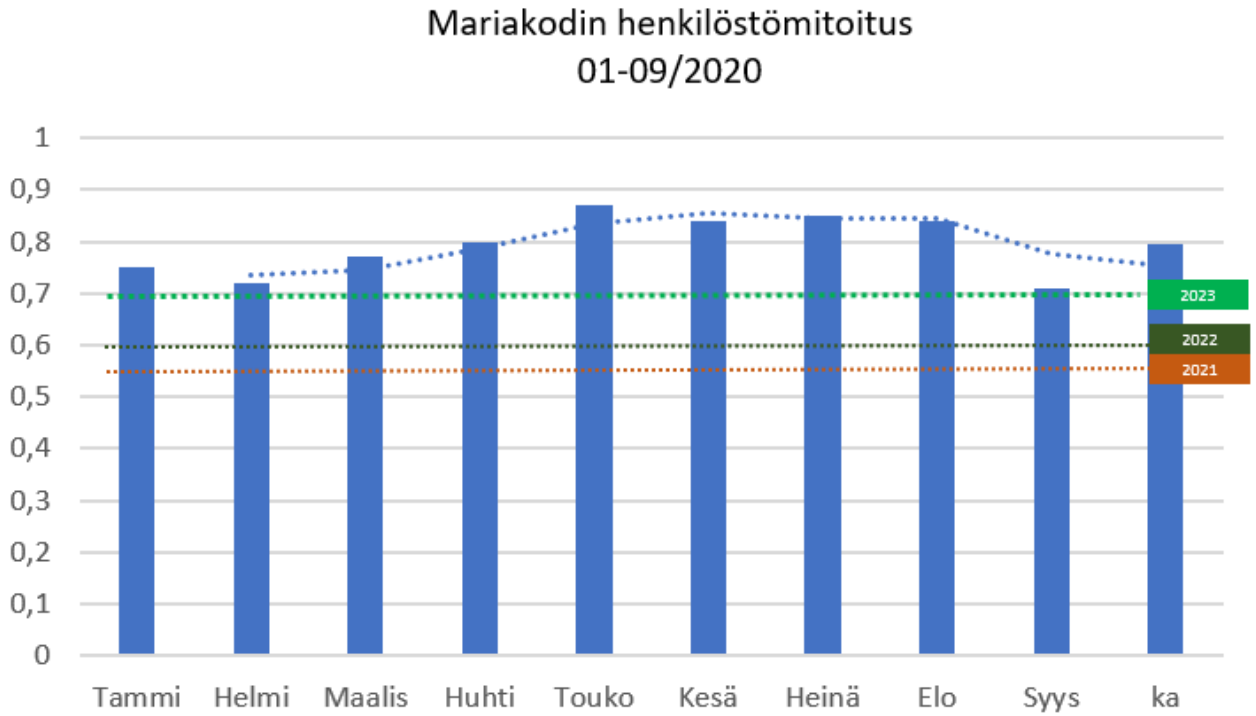

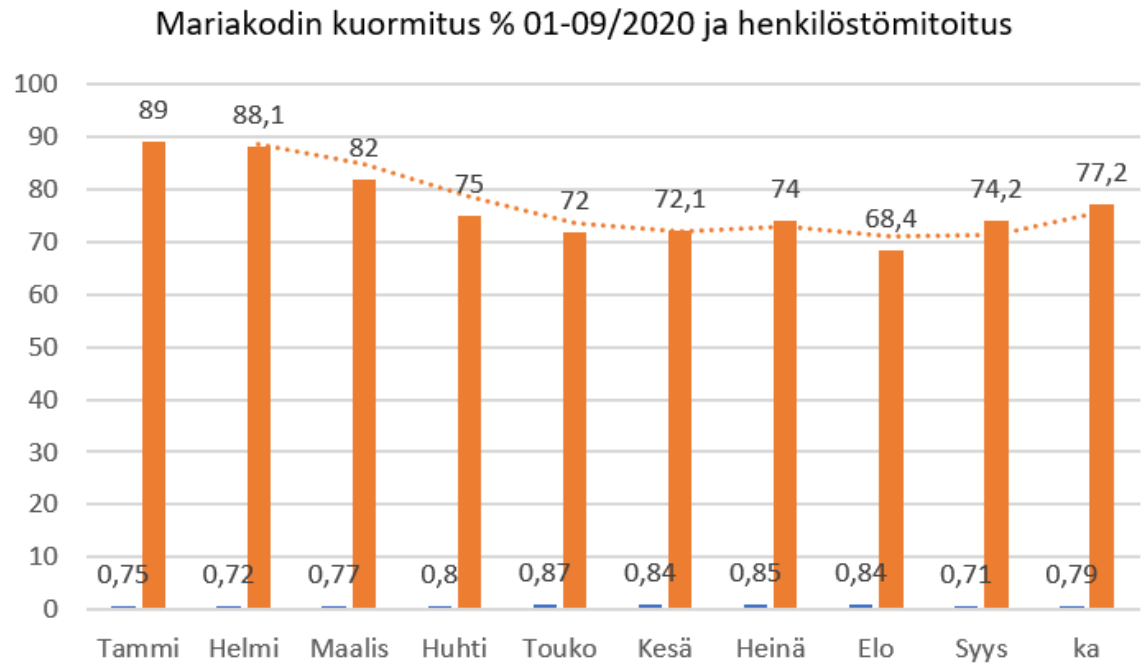

- Mariakodin kuormitusaste on matala ja henkilöstömitoitus korkea: toiminnassa vajaakäyttöä
- Vajaa kuormitusprosentti
  - Kuormitusastetavoite tulisi olla lähempänä 90%
- Korkea henkilöstömitoitus
  - Lakisääteinen mitoitus nousee asteittain:
  - 1.10.2020, henkilöstömitoitus on vähintään 0,5 työntekijää asiakasta kohti
  - **vuoden 2021** alusta henkilöstömitoitus on vähintään 0,55 työntekijää asiakasta kohti
  - **vuoden 2022** alusta henkilöstömitoitus on vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti
  - siirtymäaika päättyy **1.4.2023**, henkilöstömitoitus vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti
  - kunnilla on velvollisuus käyttää RAI-arviointijärjestelmää.

FCG

2. Suun terveydenhuolto

Tavoite:

- Suun terveydenhuollon ulkoistus kustannustehokkaan toiminnan varmistamiseksi

Keinot:

- Siirtyminen ostopalveluun

Säästöt:

- → **Vuositasolla 60 000 €** (mahdolliset kustannukset lasten kuljetuksista eivät sisälly tähän arvioon)
- Kaskisten hinta nyt 1.246 x 153 €/asukas = 190 600 € (tilinpäätös 2019 kustannusten mukaan)
- Kaskisten arvioitu hinta ostopalveluna n. 130 000 €

Suun terveydenhuollon käynnit/asukkaat 2013 - 2020

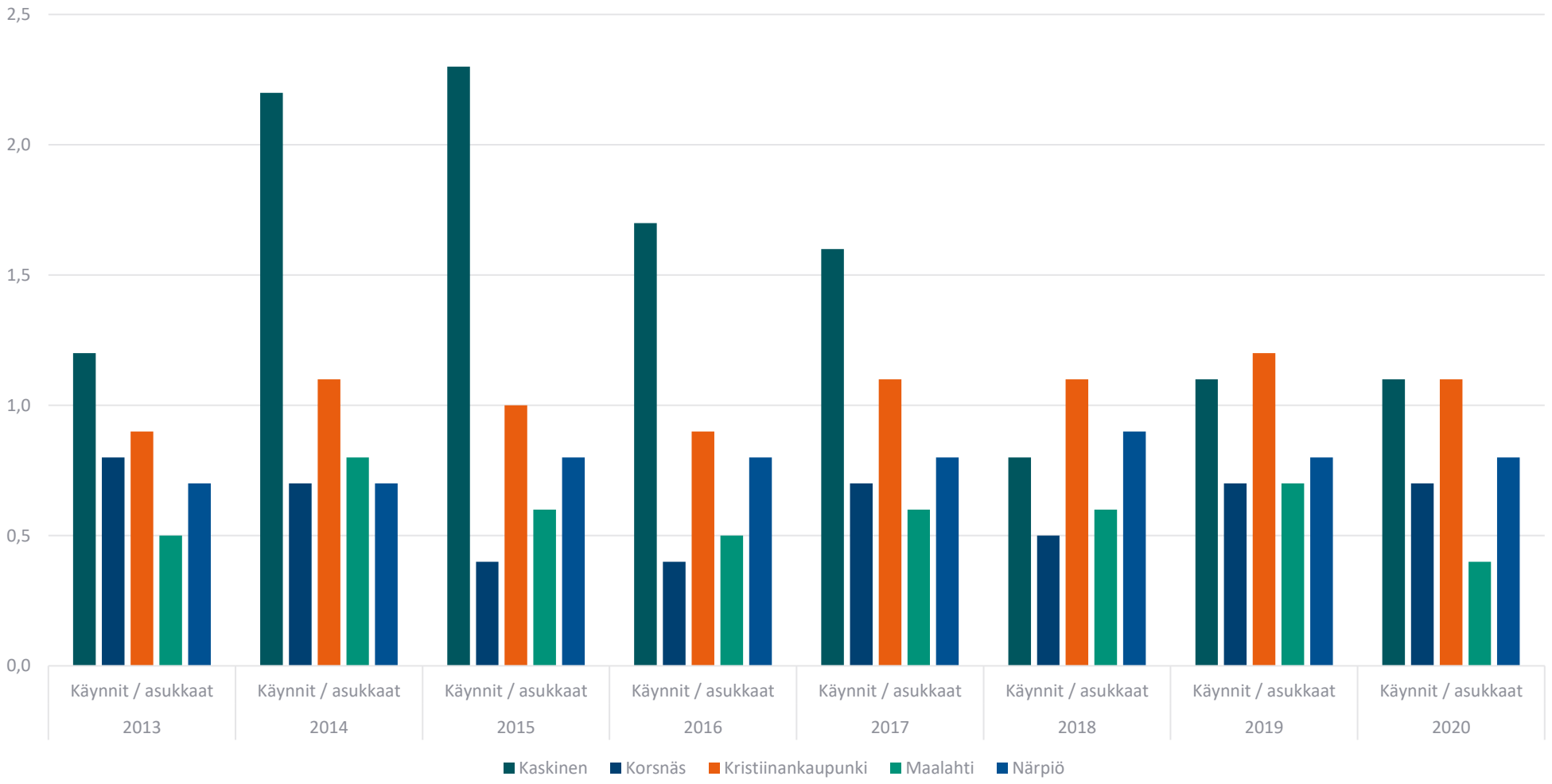

Lähde: THL Avohilmo 2020. Tiedot päivitetty 13.1.2021

3. Sairauspoissaolojen vähentäminen organisaatiotasolla

Tavoite:

- Sairauspoissaoloihin vaikuttaminen hyödyntämällä esitettyjä keinoja
- Ns. tavoitepoissaolo on määritelty Työterveyslaitoksen esittämien kunta-alan sairauspoissaolojen keskiarvotietojen tasolle hyödyntämällä Elinkeinoelämän keskusliiton arviota sairauspoissaolopäivän kustannuksista

Keinot:

- Keinot kuvattu raportissa erikseen
- Säästöt ovat riippuvaisia organisaation kyvystä toteuttaa esitettyjä keinoja

Säästöt:

→ **Vuositasolla 361 365 €**

Sairauspoissaolojen vähentämisen säästöpotentiaali

Henkilöstö	Sairauspoissaolo-päivät 2019	Vakansseja 2019	Sairauspoissaolo-päivät/vakanssi (2019)	Tavoite: kansallinen tilanne sairauspoissaolo-päiviä/vakanssi*	Tavoite: sairauspoissaolo-päivät 2021 yhteensä	Muutos (%), laskennallinen	Sairauspoissaolo-päivät 2021 (€)
Yleishallinto	404	6	67	8,4	50	88 %	17 630
Muu johtaja				8,0			
Kunn. hallinnon erityisasiantuntija				8,8			
Perusturva	851	54	16	19,5	*Ei säästötavoitetta*	-24 %	
Sairaan- ja terveydenhoitajat				20,0			
Lähihoitajat (hoitajat)				24,8			
Sosiaalityöntekijät				13,7			
Sivistys	564	30	19	17,8	533	5 %	186 655
Luokanopettajat				11,2			
Lastentarhaopettajat				18,6			
Lastenhoitajat				23,5			
Tekninen (ml. ruoka- ja kiinteistöhuolto)	580	22	26	20,4	449	23 %	157 080
Euroa/päivä (EK:n malli)	350						
Säästöpotentiaali							**361 365**

- Sairauspoissaolopäiviä Kaskisissa oli vuonna 2019: 2399 kpl
- Laskennallisesti keskiarvoinen sairauspoissaolopäivien lukumäärä per henkilötyövuosi oli 21,4 htp/htv

FCG

Keinoja sairauspoissaolojen vähentämiseen

- **Kokonaiskuvan selvittäminen sekä yhteisten toimintamallien luominen,** joiden avulla koko organisaatio toimisi riittävän pitkäjänteisesti ja määrätietoisesti ongelman vähentämiseksi
- Selkeät toimenkuvat ja vastuut
  - terveyskeskuksilla ja –asemilla yhdenmukaiset hoitajavastaanottojen toimintamallit, osaamisvaatimukset ja seuranta
  - toimenkuvien laajentaminen ja verkostomaisen yhteistyön parantaminen
- Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen
  - olemassa olevien moniammatillisten tiimien yhteistyön syventäminen
  - perheiden palveluiden ja sivistystoimen yhteistyön rakentaminen
  - sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteistyön tiivistäminen
  - säännöllisten yksikön sisäisten sekä verkostotapaamisten toteuttaminen
- Työn terveellisyyden ja turvallisuuden parantaminen
  - Työvuorotoiveiden esittämisen mahdollistaminen ja yhteiset pelisäännöt keskitetyssä tvs.
  - Viestinnän pelisääntöjen luominen tiedonkulun varmistamiseksi ja optimoimiseksi koko organisaatiossa
  - Kehityskeskustelut: toimenkuvien ja työn kehittämisen, osaamisen kartuttamisen ja hyödyntämisen mahdollistaminen
  - työergonomian, työturvallisuuden, hoitotyöstä ja yötyöstä johtuvan kuormituksen seuranta ja tukeminen
- Yhteistyön rakentaminen: yritysjohto, esimiehet, henkilöstö, työterveyshuolto ja työsuojelu
- Työjärjestelyt vaihtoehtona sairauspoissaoloille: osasairauspäiväraha ja korvaava työ
- Vajaakuntoisen työntekijän työssä selviytymisen seuranta ja edistäminen
- Varhainen puuttumisen ja välittävän työyhteisön mallin

Sivistystoimi

Kaskinen: Oma perusopetus 0,8 M€

Nettokustannusten muutos 2016-2019	+4 %
Säästöpot./lisäpanostus: vrt. ryhmän ka.	0,2 M€
Säästöpot./lisäpanostus: vrt. ryhmän 2. alh.	0,3 M€

Vertailuryhmä 2 019

Vertailutaso (toiseksi alhaisimmat kustannukset) =HANKO

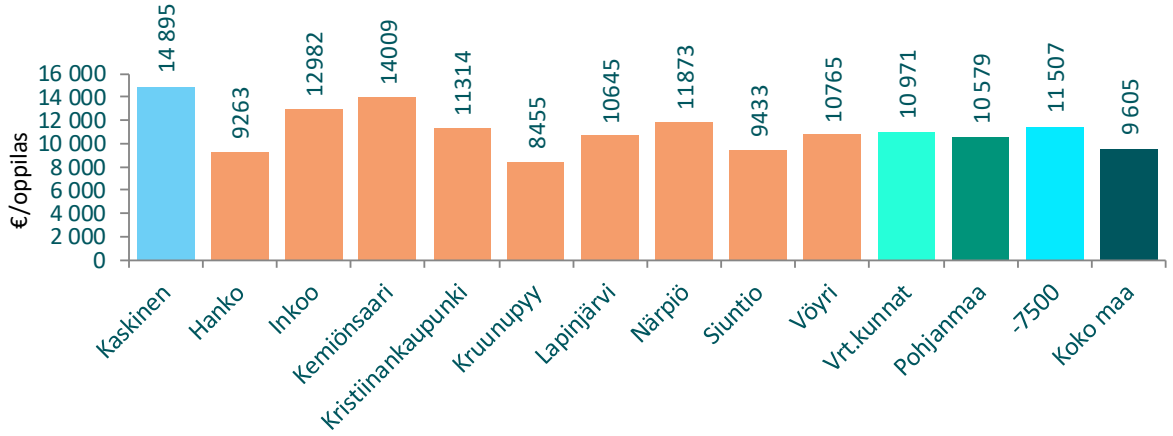

Oma perusopetus, €/oppilas

Kaskinen 2016: 14289 €/oppilas -> 2019: 14895 €/oppilas

Vrt.kunnat 2016: 11293 €/oppilas -> 2019: 10971 €/oppilas

Nettokustannukset 2016=100
Kuntajako 2019

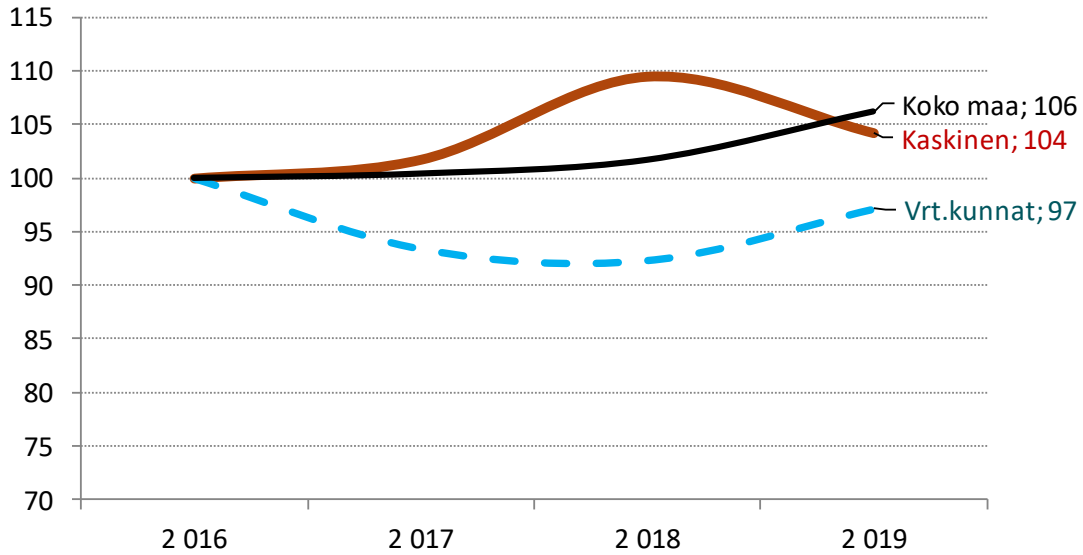

Kustannus-ja tuottoerät

	Kaskinen 1 000 €	
KUSTANNUKSET	2018	2019
Henkilöstökulut	563	513
Palvelujen ostot	482	518
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	32	48
Avustukset	0	0
Vuokrakulut, ulkoiset	1	1
Vuokrakulut, sisäiset	144	146
Muut kulut	3	0
Toimintakulut yhteensä	**1 225**	**1 226**
Niistä sisäiset kulut	309	276
Poistot ja arvonalentumiset	0	0
Vyörytyskulut	0	0
Muut kustannukset	0	0
Käyttökustannukset yhteensä	**1 225**	**1 226**

TUOTOT		
Ulkoiset myyntituotot	15	44
Sisäiset myyntituotot	0	0
Maksutuotot	0	5
Tuet ja avustukset yhteensä	5	10
Muut tuotot	0	1
Tuotot yhteensä	**20**	**60**

Nettokustannukset	**1 205**	**1 166**

Oman perusopetuksen nettokust.

Lähde: Tilastokeskus

FCG

Koulut

- ✓Perusopetus on euroa/oppilas tarkastelulla verrokkikuntiin nähden kallista ja opetusta annetaan huomattavan pienissä ryhmissä
- ✓Olennaisten muutosten tekeminen on kuitenkin vaikeaa johtuen pienestä oppilasmäärästä joka jakautuu kahdelle eri opetuskielelle
- ✓Merkittävä mahdollinen muutos olisi opetus kahdessa ryhmässä sekä suomen että ruotsinkielisessä koulussa. Tämä aiheuttaisi kuitenkin merkittäviä vaikeuksia opetukseen eikä sitä siksi esitetä muutoksena

Nettomenon yksikköhinta 2018

Päivähoito	Kaskinen	Isojoki	Karijoki	Karvia	Korsnäs	Merikarvia	Närpiö	Keskiarvo
Nettokäyttökustannukset yhteensä 1000€	516	576	620	673	1 199	1 069	4 844	9 628
Nettokäyttökustannukset ilman palveluseteleitä, ykistyistä tukea ja kotihoidon tukea	516	518	564	572	1 120	840	4 337	7 639
..josta yksityisen hoidon tuki	0	0	0	0	0	13	42	293
..kotihoidon tuki	32	50	52	92	70	210	329	935
..osittainen hoitoraha	0	4	0	5	0	0	32	34
..joustava hoitoraha	8	4	4	6	9	4	86	65
..palvelusetelikulut	0	0	0	0	0	0	0	615
								keskiarvo
Nettokäyttökustannukset lasta kohden (1-6 + 0,25*0)	**9 348**	**7 716**	**11 567**	**5 597**	**9 971**	**6 215**	**7 911**	**8 106**
Nettokäyttökustannukset ilman palveluseteleitä, yksityistä tukea ja kotihoidon tukea	**15 636**	**11 773**	**12 000**	**7 429**	**11 915**	**8 235**	**9 408**	**10 711**
…hoitopäivää kohden	**92**	**74**	**112**	**52**	**78**	**60**	**62**	**72**

Esiopetus, kustannus eur/oppilas	Kaskinen	Isojoki	Karijoki	Karvia	Korsnäs	Merikarvia	Närpiö	Keskiarvo
Opetus	2 556	4 600	3 615	3 000	5 304	3 424	4 454	3 468
Kuljetus	0	1 000	615	650	565	879	701	653
Ruokailu	1 222	800	538	400	304	1 000	753	657
Muu oppilashuolto	0	133	923	300	1 000	182	711	635
Sisäinen hallinto	0	200	385	300	261	152	0	333
Kiinteistöjen ylläpito	2 222	0	538	650	652	394	1 155	1016
Yhteensä ilman pieniä hankkeita	**6 000**	**6 733**	**6 615**	**5 300**	**8 087**	**6 030**	**7 773**	6 762
Pienet hankkeet	0	0	0	6 950	0	0	196	57
Käyttömenot yht ilman sairaita ja vammaisia oppilaita	**6 000**	**6 733**	**6 615**	**12 250**	**8 087**	**6 030**	**7 969**	6 819
Toiminnoittaiset käyttömenot yhteensä	**6 000**	**6 867**	**6 769**	**12 450**	**8 391**	**6 152**	**8 093**	7 331

Varhaiskasvatus ja esiopetus

- ✓Varhaiskasvatus ja esiopetus ovat vertailukuntiin nähden kalliita
- ✓Varhaiskasvatusmaksujen laskutuksessa on huomattavia viiveitä, tämä voi aiheuttaa ongelmia myös maksujen perinnässä. Lisäksi esille nousi huoli siitä, ovatko maksujen taustalla olevat tuloselvitykset ajantasaisia.
- ✓Varhaiskasvatuksessa maksuja on peritty ns. joustavan päivähoitomaksun periaatteella perustuen jälkikäteiseen toteumaan. Taloudellisesta näkökulmasta varhaiskasvatuksessa on kuitenkin tärkeää optimoida paikalla olevaa hoitajaresurssia.
- ✓Budjetissa 2021 esiopetuksen ulkoiset toimintamenot ovat kaksinkertaiset edellisen vuoden talousarvioon (2020) nähden. Päiväkodin ulkoiset toimintamenot TA 2020 verrattuna n. 90 000 euroa suuremmat sekä edelleen 179 000e viimeistä toteutunutta tilinpäätöstä (2019) suuremmat. Ennusteet eivät kuitenkaan tue näin suurta lapsimäärän lisäystä ja esimerkiksi selvityksen aikajänteellä 1.11.2020-1.2.2021 päivähoidossa olevien lasten määrä on itse asiassa vähentynyt.

Muutokset taloudellisesta näkökulmasta

Ehdotamme varhaiskasvatusmaksuihin liittyvän tuloselvityksen vaatimista vähintään vuosittain, laskutuksen ajantasaisuuden varmistamista sekä sitovien hoitoaikojen ilmoittamista etukäteen:

- Vaikutus toimintatuottojen sekä työajan kohdentamisen kautta n. 40 000 euroa

Ehdotamme esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen lasten määrän jatkuvaa seurantaa ja budjetin tarkistamista mahdollisen talousarvion avaamisen yhteydessä 2021.

Tekninen toimi ja kiinteistöt

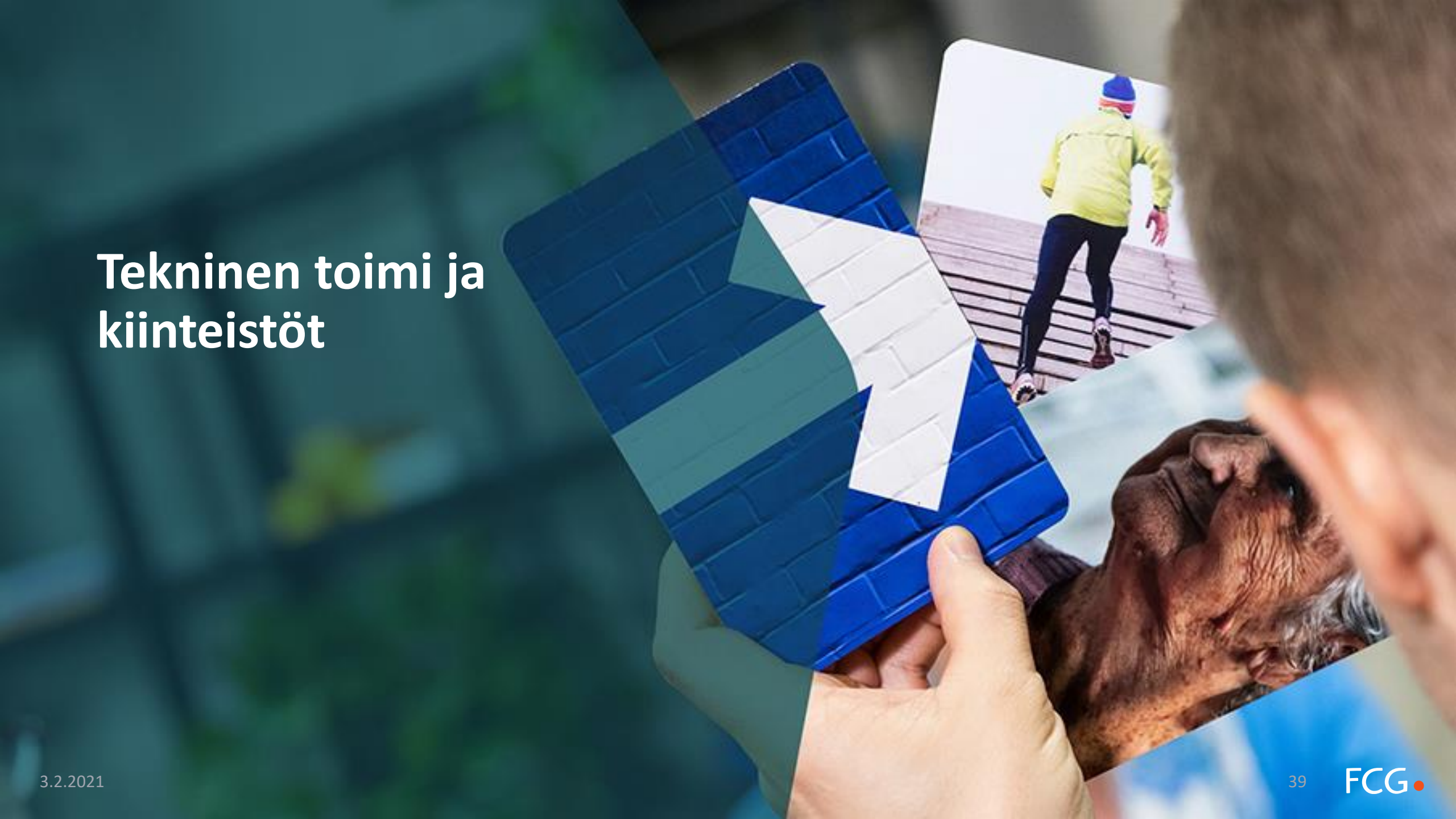

Yleistä

- ✓Hankintojen kilpailutusta ei ole monilta osin tehty. Merkittävimmät, vuosittain toistuvat hankinnat (kuten elintarvikkeet) olisi järkevää kilpailuttaa.
- ✓Kaupungilla on huomattavan paljon vajaakäytössä olevia tiloja joissa on korjausvelkaa. Kiinteistöt tulisi salkuttaa, eli arvioida pitkällä aikavälillä säilytettävät ja luovuttavat kiinteistöt sekä säilytettäviin liittyvä investointitarve.
- ✓Tilatehokkuutta voisi parantaa yhdistelemällä tilojen käyttöä. Myös monet kunnat lisäävät tällä hetkellä voimakkaasti osittaisen etätyön mahdollisuuksia sellaisissa tehtävissä joissa se on mahdollista. Kaupunki maksaa pelkkiä ylläpitokuluja tällä hetkellä kirjastosta n. 20 000 €, kaupungintalosta 22 500 € ja nuorisotalosta 6 300 €
- ✓Kaupungissa on menossa poistosuunnitelman ja poistoaikojen päivittäminen. Poistoaikoja pidentämällä on mahdollista keventää niiden tuomaa rasitusta kaupungin talouteen lyhyellä aikavälillä.

Uuden palvelukeskuksen lunastaminen

- ✓Uuden palvelukeskuksen investointiin liittyvä vuokrakustannus on vuositasolla huomattavan korkea, 382 000 euroa (alv 0%).
- ✓Alustavan laskelman perusteella tuolla vuokratasolla uudisinvestointi tulee katetuksi vain noin kahdeksassa vuodessa
- ✓Kohteen mahdollinen lunastaminen käsiteltäisiin kaupungin taloudessa investointina ja sen vaikutus jaksotetaan vuotuisten poistojen mukaan. Lisäksi investointi tulisi rahoittaa lainalla jonka mahdolliset korkokulut rasittavat myös kaupungin taloutta
- ✓Kaskisten käyttämä keskimääräinen poisto per vuosi näyttää olevan 5,2%
- ✓Esimerkiksi 20 vuoden tasapoistoilla perustamisinvestoinnin vaikutus kaupungin talouteen olisi vuositasolla n. 153 000 euroa sekä mahdollinen korkokustannus.
- ✓Riskinä lunastuksessa on lainakantaan liittyvän kriisikuntakriteerin täyttyminen mahdollisen lainanoton myötä ja tämä tulee arvioida lunastushetken tilanteessa.
- ✓Myös leasingratkaisujen kautta voi olla mahdollista alentaa investointiin liittyvää vuosittaista rasitusta kaupungin taloudelle

Tilatehokkuuden parantaminen, tukipalvelut ja poistoaikojen muutos

- ✓ Esitämme tyhjillään olevasta alakoulusta luopumista ja kiinteistön asettamista myyntiin purettavana rakennuksena tai purkamista ja myymistä tonttina. Vaikutus vuositasolla – 15 000 euroa (ylläpito).
- ✓ Esitämme kirjaston muuttamista pääosin omatoimikirjastoksi kaupungissa jo aiemmin esillä olleiden suunnitelmien pohjalta. Mahdollista olisi myös järjestää kirjasto yhdessä naapurikunnan/kuntien kanssa. Kirjasto voisi toimia esimerkiksi kaupungintalon yhteydessä tai Bladhintalosta voitaisiin muodostaa monitoimitila johon sijoittuisi niin kaupungin hallinnon, kirjaston kuin sivistystoimen tiloja.
- ✓ Nuorisotalon/kansalaisopiston tilasta luovutaan ja toiminta siirretään Bladhintalolle.
- ✓ Toven tuvan ulkoisesta vuokrasopimuksesta luovutaan sen päättyessä vuonna 2023: Vaikutus vuositasolla 87 000 euroa.
- ✓ Mariakodin siivous otetaan omaksi toiminnaksi ja työntekijää hyödynnetään yhdistelmätyöntekijänä: Vaikutus vuositasolla n. 50 000 euroa mikäli yhden työntekijän lisäys riittää
- ✓ Elintarvikkeiden hankintojen kilpailutus: Vaikutus vuositasolla 10 000 euroa
- ✓ Kaupungin oman arvion mukaan poistoaikojen pidentäminen voisi vähentää poistojen määrää seuraavina vuosina noin 260 000 eurolla. Pitkällä aikavälillä poistoaikojen pidentäminen johtaa riskiin siitä, että rakennuksia on tarpeen jo peruskorjata tilanteessa jossa jäljellä on edelleen merkittävästi perustamisinvestoinnin poistoja

Rakennusvalvonnan maksut

- ✓Kaskisten rakennusvalvonnan perimät maksut ovat useissa kohdin naapurikuntia korkeammat eikä näissä maksuissa ole merkittävää korotuspotentiaalia.
- ✓Nostamista voidaan harkita muutamissa rakennusvalvonnan kohteissa
  - ✓Tuulivoimaloiden rakentaminen, ei erikseen määritettyä hinnastoa
    - ✓ Närpiö 1000 – 2000 euroa, Kristiinankaupunki 500 – 1000
  - ✓Työnjohtajien hyväksyminen muulloin kuin rakennusluvan yhteydessä
    - ✓ Närpiö 50 euroa, Kristiinankaupunki 70

FCG

Palvelu	Kaskinen	Närpiö	Kristiinankaupunki
Rakennuksen rakentaminen			
Rakennusta kohti	200	100	140
Per neliö	2,5	Alle 120m2 1,5	2
		Yli 120m2 2,5	
Asumiseen liittyvän varaston tai talousrakennuksen tai katoksen rakentaminen			
Rakennusta kohti	200	100/200/300	140
Katosta kohti	150		60
Plus per neliö	2,5	2,5	2
Vapaa-ajan rakennus	150		200
Plus per neliö	2,5		
Vierasmaja/sauna/suojakatos	100	200	150
Korkeintaan 20m2 lisärakennus, sauna tai talousrakennus		150	140 + 0,4e/m2
Plus per neliö	2,5	1,8	2,2
Korjaus ja muutostyöt			
MRL 125.2 §			
Rakennusta kohti	200	100	90
Per neliö	2,5	0,45	1,4
Käyttötarkoituksen muuttaminen			
Rakennusta kohti	200	100	90
Per neliö	2,5	0,45	1,4
Loma-asunnon muuttaminen pysyväksi asunnoksi		100+1e/m2	200 + 2e/m2

Palvelu	Kaskinen	Närpiö	Kristiinankaupunki
Muut toimenpiteet			
Muiden toimenpiteiden yleishinta		100	
Tukiaseman rakentaminen	800		300-400
Yli 6m mainospylonit	500		100
Alle 6m mainospylonit	250		100
Valomainokset	500		100
Tuulivoimalan rakentaminen		1000-2000	500-1000
Luvanvaraiset toimenpiteet (MRL 126 §, MRA 62 §)			
Rakennus tai toimenpidettä kohti	150	100	150
Kevyt rakennelma esim terassi	100	100 + 0,6e/m2	
Jätevesijärjestelmä	100		
Maalämpö	100		150
Luvanvaraisuuden arvioinnin paikalliskatselmus			100
Ilmoituksenvaraisten toimenpiteiden valvonta	80	60	100
Kerrosalan lisäys	200 + 1,5e/m2	100 + 0,45e/m2	90+1,4e/m2
Purkulupa	250	100	100
Pelkkä käsittely	150		
Purkuluvan lausunto	80		

Palvelu	Kaskinen	Närpiö	Kristiinankaupunki
Tilapäinen rakennuslupa	300 + 3e/m2	100+ 0,45e/m2	300+3e/m2
Poikkeuksen myöntäminen (MRL 171 §)	450	250	180/390
Vähäisen poikkeuksen myöntäminen		50	
Poikkeusluvan hylkääminen	150		118/190
Aloituskokous	100	100	120
Ylimääräinen katselmus/tarkastus	150	100	90/40
Loppukatselmus	(150)	200	
Työnjohtajien hyväksyminen muulloin kuin rakennusluvan yhteydessä	50	50	70 hyväksyminen, 50 käsittely, 50 hyväksynnän peruuttaminen
Viranomaisten suorittama kuuleminen ja lausunnot			
Rakennuslupahakemuksen vireille tulo per naapuri	40 (max 200)	20	22
Katselmus rakennuksen ympäristöön soveltuvuuden arvioimiseksi	200	100	100
Kunnallisen ilmoituksen julkaiseminen	120 + ilmoituskulut	40 + ilmoituskulut	65+ilmoituskulut
Aloittamisoikeus	150	100	140
Korjaus tai siistimismääräys	200	200	70
Korttelialueen järjestelyä koskeva määräys	300	-	70
Vaativuuslisä	25-50%	25 %	25-50%
Maksun määrääminen korotettuna	kaksinkertainen	kaksinkertainen	Ei rajausta

Hallinto ja hallinnon yleinen järjestäminen

Yleistä

- ✓Johtavien viranhaltijoiden vaihtuvuus ja esimerkiksi talousjohtajan puuttuminen näyttäytyy organisaatiossa kokonaisuuden hallintaan liittyvinä ongelmina
- ✓Budjettiohjaus näyttäytyy kohtalaisen heikkona ja osastojen mahdollisuudet tehdä arjen paineessa merkittäviäkin talouteen vaikuttavia ratkaisuja suurilta
- ✓Myös yhtiöiden kohdalla herää kysymys siitä, ohjaavatko ne osittain omistajaansa enemmän kuin omistajakaupunki heitä? Tähän tulisi vastata uudistamalla konsernijohtamisen ohjeistusta.
- ✓Hallinnon säästöjen aikaansaaminen edellyttäisi esimerkiksi toimintojen yhdistämistä naapurikuntien kanssa, ulkoistamista tai organisaatiomuutosta.

Hallinto-osasto

- ✓Hallinto-osaston resurssointi näyttäytyy tiukkana ja selvityksessä esitettävät säästökeinot ovat jo aiemmin esillä olleita muutoksia.
- ✓Palkanlaskijan siirtyminen SPK:n palvelukseen, palkanlaskenta ostopalveluna: Vaikutus vuositasolla 10 000 euroa.
- ✓Talousjohtajan ja hallintojohtajan viran yhdistäminen: Vaikutus vuositasolla 60 000 euroa.
- ✓Kielenkääntäjä eläkkeelle viimeistään 1.5.2021. Sen jälkeen yhteistyö Kristiinankaupungin kanssa. Vaikutus vuositasolla 20 000e.
- ✓Taloussihteerin työpanoksesta luopuminen 2021: Vaikutus vuositasolla 40 000 euroa.

Yleisesti kunnissa käytettyjä talouden tasapainotuskeinoja harkittavaksi

- ✓Hankintojen määräaikainen rajoittaminen/kielto/tehokas kilpailuttaminen
- ✓Kiinteistökannan tehokas läpikäynti ja kiinteistöistä luopuminen
- ✓Tiivis yhteistyö naapurikuntien kanssa palveluiden tuottamisessa
- ✓Sijaiskiellot
- ✓ICT-hankintojen leasingratkaisut
- ✓Lomarahojen vapaaksi vaihtamiseen liittyvät paikalliset kannustimet
- ✓Vakuutusten, puhelinliittymien ym. Kilpailutus
- ✓Kiinteistöjen kartoitus kiinteistöveron perimisen tehostamiseksi
- ✓Poistoaikojen pidentäminen
- ✓Luottamushenkilöelinten vähentäminen, esim. lautakunnat/jaostot
- ✓Kokouspalkkioiden määräaikainen leikkaaminen

FCG
Hyvän elämän tekijät